สร้างเครือข่าย การบริการ การติดตามประเมินผล และการวิจัย วิธีการแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อการพัฒนาศูนย์บ่มเพาะต้องดำเนินการทุกด้าน

3. ด้านการพัฒนา พระสังฆาธิการยังไม่เข้าใจกระบวนการในการแก้ไขปัญหา เพราะการปฏิบัติงานของคณะสงฆ์ส่วนมากไม่มีนโยบายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โดยส่วนมากมีคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ เน้นงบประมาณสำหรับการก่อสร้างมากกว่า การพัฒนาตัวบุคคล ด้านตัวบุคคล พยายามที่จะพัฒนาตนเองด้วยความเป็นปัจเจกบุคคล พระสังฆาธิการควรมียุทธศาสตร์การพัฒนาพระภิกษุสามเณร เน้นไปในส่วนของการจัดกิจกรรม โครงการเกี่ยวกับการอบรม การศึกษา ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ศักยภาพในการทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติ บดีรัฐ ได้วิจัยเรื่อง "การบริหารงานของพระสังฆาธิการ ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา" ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ควรมีวิธีการพัฒนาคนให้เก่ง มีความรู้ความสามารถ มีการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารงาน โดยอบรมให้พระสังฆาธิการเป็นผู้นำในการพัฒนาจิตใจ จริยธรรมคุณธรรมและให้มีความรู้และทักษะในเรื่องการป้องกันไม่ให้พุทธศาสนิกชนเสื่อมศรัทธาในพระพุทธศาสนา (โชติ บดีรัฐ, 2554)

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) หน่วยงานรัฐควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อโครงการฝึกอบรมของพระสังฆาธิการและพระภิกษุสามเณรให้มากขึ้น โดยเฉพาะการอบรมพระวิปัสสนาจารย์ อบรมพระภิกษุสามเณรนักเทศน์ อบรมพระเลขานุการ หรืออบรมพระธรรมทูตประจำตัวบล อำเภอที่มีงบประมาณสนับสนุน และองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการอบรมสมัยใหม่ รวมทั้งกระจายโครงการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดนครพนม ซึ่งจะเป็นผลให้พระสังฆาธิการและพระภิกษุสามเณรมีโอกาสในการได้รับความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2) หน่วยงานรัฐควรมีนโยบายการจัดระบบการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรมพร้อมกับรับรองคุณวุฒิศึกษาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนครพนมให้มีลักษณะการจัดตั้งศูนย์การศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ การจัดการศึกษาแบบทางไกล และการจัดการศึกษาด้วยตนเอง แต่กระนั้นรัฐและคณะสงฆ์จะต้องให้การสนับสนุนอุปกรณ์ และเทคโนโลยีการเรียนการสอนซึ่งเกี่ยวกับงบประมาณการดูแลการศึกษาของชาติอย่างเท่าเทียมมากที่สุด

3) หน่วยงานรัฐจำเป็นต้องมีนโยบายการพัฒนาพระสงฆ์ในจังหวัดนครพนมให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และศักยภาพรอบด้านอย่างจริงจังให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะด้านทักษะการเผยแผ่ธรรม การเทศนาธรรม การบรรยายธรรม การนำเสนอธรรมในรูปแบบอื่น ๆ ทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน รวมทั้งการส่งเสริมการพัฒนาระบบการบริหารจัดวัดและงบประมาณของคณะสงฆ์ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ